

7. Постановление Президента Узбекистан «Об организации Министерства инновационного развития Республики Узбекистан» № УП-5264 от 29 ноября 2017 года // Национальная база данных законодательства, Национальная база данных законодательства, 30.11.2017 г., № 07/17/3416/0338, ... № 07/18/3899/1621 URL: <http://lex.uz/docs/3431438>
8. Стратегия инновационного развития Республики Узбекистан на 2019-2021 годы №УП-5544 21.09.2018 /Национальная база данных законодательства, 22.09.2018, № 06/18/5544/1951. URL: https://nrm.uz/content/?doc=557477_strategiya_innovacionnogo_razvitiya_respubliki_uzbekistan_na_2019-2021_gody_
9. Указ Президента Республики Узбекистан «О стратегии действий по дальнейшему развитию Республики Узбекистан» №УП-4947 07.02.2017 // Собрание законодательства Республики Узбекистан, Национальная база данных законодательства, 16.10.2017 г., № 06/17/5204/0114, 31.07.2018 г., № 06/18/5483/1594. URL: <http://lex.uz/docs/3107042>
10. Указ Президента Республики Узбекистан «Об организации Министерства инновационного развития Республики Узбекистан» №УП-52-5264 от 29.11.2017 г. // Национальная база данных законодательства, 01.12.2017 г., № 06/17/5264/0339. URL: <http://lex.uz/docs/3431993>
11. Чудакова В. П. (2017) Научно-методичне забезпечення формування психологічної готовності до інноваційної діяльності як засіб розвитку конкурентоздатності особистості. *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools*. 23 (5), 8–25 (Canada).
12. Чудакова В. П. Психолого-организационная технология формирования психологической готовности к инновационной деятельности – инструмент развития конкурентоспособности и инновационной компетентности личности. // Актуальные проблемы внедрения инноваций, интеграции и современных технологий обучения в непрерывном образовании. материалы международной научно-практической конференции (10.05.2019 г. Бухара). 2019. С. 3-9.
13. Чудакова В. П. Формування психологічної готовності персоналу освітніх організацій до інноваційної діяльності: дис. ... канд. психол. наук; 19.00.10 /Віра Петрівна Чудакова. Ін-т психол. імені Г. С Костюка НАПН України. 2016. 474 с.
14. Чудакова В. П. Психолого-организационная технология и модели экспертизы и коррекции формирования инновационной компетентности – компонента конкурентоспособности личности в условиях инновационной деятельности организаций. //Практические возможности современной психологии. Сборник материалов научно-практической конференции с участием международных специалистов/В.П. Чудакова. (Ташкент, 10.11.2018). Ташкент: ТГПУ. С. 24–29.

Л. А. Шанар, Т. М. Шнілевая
tatyanaspilevaya@gmail.com
lyubarik333@gmail.com

Херсонська державна морська академія, Херсон

ТРУДНОЩІ ПРОХОДЖЕННЯ СПІВБЕСІДИ В СУДНОПЛАВНИХ ТА КРЮІНГОВИХ КОМПАНІЯХ КУРСАНТІВ МОРСЬКИХ ЗВО ТА МЕТОДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На сучасному етапі розвитку відносин у міжнародному співтоваристві, для активізації співробітництва в різних сферах та на всіх рівнях, праця моряків відіграє одне з найважливіших значень для розвитку торговельних відносин.

Міжнародне морське співтовариство вводить все більш високі стандарти якості підготовки морських спеціалістів, здатних до професійного росту та швидкого перепрофілювання для експлуатації сучасних суден усіх типів [1]. «Конвенція 1978 року ПДНВ (-78) встановила міжнародні стандарти для освіти та підготовки моряків. У той час як дотримання норм конвенції має важливе значення для роботи на суднах, навички моряків та людський фактор на березі повинні підтримуватися на гідному рівні за рахунок ефективної морської освіти та підготовки кадрів. Високі стандарти освіти залишаються основою для надійної та безпечної судноплавної галузі, яка повинна підтримувати якість, практичні навички та компетентність кваліфікованих людських ресурсів» – за висловом генерального секретаря ІМО Кодзі Секімізу [2].

На теперішній час більшістю роботодавців морської галузі є іноземні судновласники, які з кожним роком підвищують критерії відбору моряків для роботи на морських суднах.

Іноземні судновласники для забезпечення укомплектування персоналу судна можуть відповідно до національного законодавства для флоту наймати кваліфікований персонал. Таке завдання виконують крюїнгові компанії-посередники, які проводять співбесіди, організують заповнення заяв-анкет англійською мовою (Application form), організують проходження різноманітного тестування відповідно до спеціальностей (Marlins Test, CES, Videotel тощо). Такий підхід до відбору дає можливість знайти кваліфікованих кандидатів на вакантні місця.

Усі судноплавні та крюїнгові компанії, надаючи моряку роботу, несуть відповідальність за те, що:

- будь-який моряк, працевлаштований ними, є кваліфікованим спеціалістом та має документи, необхідні для виконання відповідної роботи;
- трудові контракти відповідають законам, правилам і колективним угодам;
- моряки проінформовані про свої права та обов'язки, передбачені трудовими контрактами до або в процесі зайнятості;
- вживаються відповідні заходи для того, щоб моряки могли ознайомитися з трудовими контрактами до та після їх підписання [3].

Одним з етапів прийому на роботу є співбесіда. Метою кожної співбесіди є визначення здатності людини займати певну посаду, виконувати певну роботу і є основним методом відбору та оцінки персоналу. Заява-анкета теж є не менш важливим підтвердженням досвідченості та компетентності моряка, оскільки правильно заповнений документ такого типу відображає не тільки поважне ставлення до кріюінгової компанії, але й наявність необхідних знань [4].

На сьогоднішній день склалася така ситуація, що майбутні молоді спеціалісти морської галузі не можуть правильно показати свої професійні якості, заповнити належним чином заяви-анкети, що пов'язано з недостатньою підготовкою і низьким рівнем знань з термінології на англійській мові. Не менш важливу роль під час проведення співбесіди відіграє психологічний стан та поведінка моряка.

Метою допису є виявлення основних недоліків у програмі підготовки майбутніх спеціалістів морської галузі, а також способи їх усунення.

Початком трудових відносин між моряком та будь-якою кріюінговою компанією є заповнення заяв-анкет та проходження співбесіди. І на цьому етапі у більшості молодих моряків виникають труднощі – вони не знають, як поводити себе на співбесіді: сильно нервують, неправильно формулюють відповіді, навіть якщо якість їх знань знаходиться на високому рівні. Необхідно ретельно підготуватися, щоб створити правильне враження, показати себе адекватною, конструктивною людиною і досвідченим професіоналом. Потрібно пам'ятати, що перше враження не можна справити двічі, а отже, необхідно зібратися і налаштуватися, щоб проявити себе найкращим чином, оскільки другого шансу не буде.

Досить поширена ситуація, коли кандидат у стресовій ситуації починає розповідати про себе, але говорить зовсім не те, що від нього очікували почути. При цьому він може володіти всіма необхідними для даної позиції компетенціями, але під час розмови не зміг правильно відповісти на запитання. І в результаті в інтерв'юера складається враження, що кан-

дидат на цю посаду не підходить. Не менш важливим під час проведення співбесіди є зовнішній вигляд. Перше враження про людину формується в перші 30-40 секунд зустрічі. Доброзичливий вираз обличчя, природність рухів і свіжий, охайний, презентабельний зовнішній вигляд – один з найважливіших факторів, що викликають симпатію співрозмовника.

Другою проблемою більшості моряків є невміння правильно заповнювати заяви-анкети, які у різних судноплавних та кріюінгових компаніях мають різний формат, містять різноманітну інформацію про особисті дані моряка, його досвід роботи та документи на англійській мові (сертифікати, дипломи, паспорти тощо). Більшість курсантів не вміють правильно оперувати морською термінологією англійською мовою, не вміють належним чином працювати з комп'ютерним програмним забезпеченням [5].

Усі ці фактори значно зменшують презентабельність та конкурентоспроможність українських моряків на ринку праці.

Одним із способів вирішення цієї проблеми у процесі підготовки моряків є включення до планів навчальних предметів з інформатики та англійської мови тем з підготовки до співбесіди, в яких будуть висвітлені основні акценти на помилки, які небажано допускати, на що треба ставити акценти, формат проведення співбесід. Розглянути на заняттях інформатики заповнення заяв-анкет різного формату за допомогою програмного забезпечення такого як Microsoft Word, Microsoft Excel. Вивчити на заняттях з англійської мови усі можливі терміни та скорочення, які використовуються при заповненні заяв-анкет судноплавних та кріюінгових компаній, заповнити декілька апікаційних форм різного формату для кращого закріплення знань на практиці. Такі заходи дадуть можливість краще підготувати молодих спеціалістів морської галузі закладів вищої освіти та зарекомендувати себе як висококваліфікованих фахівців на міжнародному морському ринку праці.

Отже, основними труднощами проходження співбесіди у судноплавних та кріюінгових компаніях курсантів морських ЗВО є: невпевненість, знервованість, відсутній досвід, низький рівень знань з англійської мови та спец дисциплін. Способи вирішення цієї проблеми: психологічна підготовка майбутніх моряків, включення до планів навчального предмету з англійської мови тем з підготовки до співбесіди, до планів предмету з інформатики теми із заповнення апікаційних форм кріюінгових компаній. Морським закладам вищої освіти необхідно максимально усунути недоліки у системі практичної підготовки моряків для підвищення рівня кваліфікації випускників морської галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Посилання на статтю / Reference a JournalArticle: Обзор морского образования в Украине / Т.А. Лызина, Л.В. Кошарская // Развитие методов управления та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць. – 2017. – № 4(61). – С. 77-87.
2. Кодзі Секімізу. Морська освіта і підготовка морських кадрів. URL: <http://seafarers.com.ua/морское-образование-и-подготовка-мор/1369/> (дата публікації 29.01.2015).
3. Конвенція Міжнародної організації праці № 179 Про найм та працевлаштування моряків 1996 р.
4. Лесько О. Й. Етика ділових відносин : навч. посібник / Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 320 с.
5. Крисюк Л., Драгончук А. Перспективи розвитку кріюінгових послуг в Україні URL: [file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin/Мои%20документы/escan_2013_12\(1\)_35.pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin/Мои%20документы/escan_2013_12(1)_35.pdf) (дата публікації 08.02.2013).

Т.А. Юрченко, завідувач відділу реєстрації наукової діяльності

Н.Б. Соколовська, завідувач науково-організаційного відділу Український інститут науково-технічної експертизи та інформації, Київ

ОНЛАЙН РЕЄСТРАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ТА ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ РОБІТ. НОВІ ФУНКЦІЇ І МОЖЛИВОСТІ

Становлення сучасного інформаційного суспільства неможливе без використання інформаційних ресурсів в електронному вигляді. Перекладені в електронну форму і зібрані в загальну систему інформаційні ресурси набувають нового статусу, при якому реалізується якісно інший рівень виробництва, зберігання, організації та поширення найрізноманітнішої інформації (текст, графіка, аудіо, відео тощо), забезпечуючи їм більш широке поширення та ефективне використання.

На поточний момент в базі науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, технологій та захищених дисертацій України вже накопичено масив електронних документів, і кількість їх надходження постійно збільшується.

Ця інформація має величезне державне та міжнародне значення і визнана такою, що становить національне надбання.

Щоб зрозуміти, наскільки це великі масиви, наведемо кілька статистичних даних.

Згідно «Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій», розробленого на підставі статті 11 Закону України «Про науково-технічну інформацію» та постанови Кабінету Міністрів України від 31.03.92 № 162 «Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 27.10.2008 № 977, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.04.2009 за № 312/16328, функції щодо державної реєстрації та обліку розпочатих, виконуваних і закінчених НДДКР, науково-технічної продукції, яка створена під час проведення науково-дослідних робіт і дисертацій, а також підготовку і видачу в установленому порядку інформаційних матеріалів на запит органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, громадян України, формування фондів документів, поширення відповідної інформації, здійснює УкрІНТЕІ.